

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENÍ DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU ZASAD WYKONYWANIA
ZAWODU LUB ZASAD ETYKI
(EGZAMIN ADWOKACKI – 29 MARCA 2019 r.)

Przy rozwiązaniu zadania egzaminacyjnego zastosowanie znajdują:

1. Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1184 z późn. zm.).
2. Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej – dalej jako KEA) – Obwieszczenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (KEA).
3. Regulamin wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach (dalej Regulamin) – Obwieszczenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Regulaminu wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach.

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin adwokacki, w sporządzonej opinii prawnej zdający, mając na względzie interes publiczny, powinien wskazać, że adwokat Jan Nowak dopuścił się naruszenia następujących zasad wykonywania zawodu i zasad etyki:

I.

Naruszenie zasad lojalności i koleżeństwa w stosunku do kolegów adwokatów.

Przed udzieleniem pomocy prawnej adwokat powinien upewnić się, czy w tej sprawie klient nie korzysta już z pomocy prawnej innego adwokata, a jeśli ma to miejsce, powinien uzyskać jego zgodę. Za naganne uznać należy uzależnienie przejęcia sprawy do prowadzenia od wypowiedzenia pełnomocnictwa dotychczas występującemu w sprawie adwokatowi (§ 31 i 34 KEA).

„Przejęcie sprawy przez adwokata bez należytego wyjaśnienia i zgody dotychczas prowadzącego sprawę adwokata stanowi jedno z podstawowych naruszeń norm koleżeńskich, jak i korporacyjnych” (orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 17 czerwca 1989 r., WSD 5/89). „W stosunkach koleżeńskich między adwokatami obowiązuje zasada pełnej lojalności (...), to wynika nie tylko z § 31 KEA, ale z idei korporacji adwokackiej” (orzeczenie WSD z 22 kwietnia 2016 r., WSD 95/05).

II.

Naruszenie obowiązków zawodowych oraz zasad z zakresu stosunku do klienta.

1. W sytuacji, jeżeli adwokat uzna, że wniesienie środka odwoławczego w prowadzonej przez niego sprawie jest prawnie lub faktycznie bezzasadne, a klient z tym stanowiskiem się nie zgadza, powinien bez zbędnej zwłoki wypowiedzieć pełnomocnictwo (§ 57 KEA).
2. Na zaniechanie wniesienia środka odwoławczego adwokat obowiązany jest uzyskać zgodę klienta, w miarę możliwości pisemną. Brak zgody lub odmowę klienta jej udzielenia, adwokat powinien niezwłocznie udokumentować pisemnie w aktach sprawy (§ 56 KEA).

„Obowiązkiem adwokata w każdym postępowaniu jest uzyskanie zgody reprezentowanej strony na zaniechanie wniesienia środka odwoławczego, zaś biorąc pod uwagę krótkie terminy związane z wniesieniem środków, obowiązek ten oznacza konieczność niezwłocznego skontaktowania się z klientem po doręczeniu orzeczenia, które może być zaskarżone” (orzeczenie WSD z 15 lutego 2014 r., WSD 89/13).
3. Adwokat ma obowiązek czuwać nad biegiem sprawy i informować klienta o jej postępach i wyniku (§ 49 KEA).
4. Adwokat obowiązany jest niezwłocznie wydać klientowi – na zgłoszone przez niego żądanie – wszystkie otrzymane dokumenty, jak również pisma, które jako pełnomocnik otrzymał od sądu lub od organów, przed którymi występował w prowadzonej przez siebie sprawie (§ 53 KEA).
5. Adwokata obowiązuje zakaz uzależnienia wydania pism i dokumentów, o których mowa wyżej, od uprzedniego uregulowania przez klienta opłat i kosztów przypadających na rzecz adwokata (§ 54 KEA, § 5 pkt. 8 Regulaminu wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub w spółkach).
6. Za przedwczesne uznać należy oddanie do zniszczenia dokumentów i pism związanych z prowadzoną przez adwokata sprawą w sytuacji, gdy klient sygnalizował możliwość wystąpienia przeciwko adwokatowi z roszczeniami odszkodowawczymi z tytułu nieprawidłowego wykonania zlecenia. Co do zasady, adwokat powinien przechowywać dokumenty związane z prowadzeniem sprawy przez okres jednego roku od wykonania zlecenia (w umowie o świadczenie usług adwokackich strony mogą postanowić inaczej), a w sytuacji, gdy dokumenty mogą stanowić podstawę odpowiedzialności adwokata, powinny być przechowywane do końca okresu przedawnienia ewentualnych roszczeń przeciwko adwokatowi (§ 5 pkt 2 Regulaminu wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub w spółkach).

7. Adwokat nie powinien podejmować się prowadzenia sprawy przeciwko osobie, z którą ma poważny zatarg osobisty (§ 48 KEA).

III.

Naruszenie zasady lojalności wobec władz adwokatury.

1. Naruszenie obowiązków korporacyjnych wynikających z § 64 KEA, który nakłada na każdego członka izby adwokackiej obowiązek złożenia na wezwanie jej organów żądanych wyjaśnień w określonym terminie oraz stawiennictwa na każde wezwanie władz adwokatury, a ewentualne niestawiennictwo powinien niezwłocznie usprawiedliwić. Obowiązkiem adwokata jest okazywanie szacunku władzom samorządu adwokackiego (§ 61 KEA); adwokat uchybia temu obowiązkowi nie stawiając się na wezwanie lub nie składając wyjaśnień w określonym terminie, bądź nie usprawiedliwiając niemożności ich złożenia lub stawiennictwa.
2. Zaznaczyć należy, że wymóg przewidziany w § 64 zd. 2 KEA dotyczy obowiązku adwokata wobec władz adwokatury poza prowadzonym postępowaniem dyscyplinarnym i nie oznacza złożenia wyjaśnień o charakterze oświadczenia dowodowego, lecz zareagowanie adwokata na żądanie władz adwokatury poza tym postępowaniem w różnych kwestiach (uwagi objaśniające, tłumaczące, czy usprawiedliwiające). O treści oświadczenia składanego na wezwanie władz samorządu, stanowiącego wyjaśnienie w rozumieniu § 64 zd. 2 KEA, decyduje sam wezwany adwokat.
3. Brak reakcji wezwanego adwokata na żądanie władz adwokatury oznacza dopuszczenie się przewinienia dyscyplinarnego przez naruszenie zasad etyki i godności zawodu w rozumieniu art. 80 ustawy - Prawo o adwokaturze.